

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ปัจจุบันสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองอย่างรวดเร็ว กระแสการเปลี่ยนแปลงนี้แพร่สะพัดไปทั่วทุกมุมโลก อันมีผลกระทบทั้งในทางบวกและทางลบต่อวิถีชีวิตของคนในประเทศต่างๆ อย่างรุนแรง ประเทศไทยเองก็ได้รับผลกระทบอย่างหนักด้วยเช่นกัน จึงเร่งหาทางปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ด้วยการพัฒนาความรู้ ความคิด ความสามารถของชาชนบทซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศให้ได้รับรู้ข่าวสารในด้านต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง เพื่อสามารถแข่งขันและร่วมมือกับนานาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้การศึกษาเข้ามามีบทบาทต่อการพัฒนาดังกล่าว เนื่องจาก การศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพมีความสามารถเต็มศักยภาพ ทั้งสติปัญญา จิตใจ ร่างกายและสังคม เพื่อเสริมสร้างการพัฒนา และการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

สภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจที่ได้ก่อตัวขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 ส่งผลกระทบโดยตรงต่อประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศโดยเฉพาะประชาชนในระดับรากหญ้า อันมีผลทำให้ประเทศไทยต้องเผชิญกับความเดือดร้อนจากสภาพทางเศรษฐกิจที่ตกต่ำ และมีความผันแปรสูงมากประกอบกับอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมภายในประเทศถดถอยลงเป็นลำดับ ซึ่งมีสาเหตุประการสำคัญอันเนื่องมาจากสาเหตุหรือปัจจัยหลายประการประกอบเข้าด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นสภาพปัญหาเรื่องของผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการล่มสลายของธุรกิจในภาคอสังหาริมทรัพย์ สภาพผลผลิตทางการเกษตรมีราคาตกต่ำ การส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศเกิดสภาวะการชะลอตัว โดยเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสภาพการถดถอยของอัตราการขยายตัวทางภาคอุตสาหกรรม ซึ่งสภาพปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวล้วนเป็นที่มาและเป็นปัจจัยที่สำคัญของสภาวะในการเลิกจ้างแรงงานของผู้ที่ทำงานอยู่ในภาคเอกชน นอกจากนี้การที่ประชาชนและผู้ประกอบการรายย่อยไม่ว่าจะอยู่ในภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม หรือภาคธุรกิจของประเทศส่วนใหญ่ไม่มีศักยภาพที่จะสามารถเข้าไปสู่แหล่งเงินทุนในระบบได้ โดยส่งผลให้ประชาชนและผู้ประกอบการรายย่อยดังกล่าวข้างต้นต้องหันไปใช้บริการแหล่งทุนนอกระบบ ซึ่งมีผลก่อให้เกิดสภาวะหนี้สินล้นพ้นตัว

หรืออยู่ในสภาวะที่ก่อให้เกิดหนี้สินที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้สูงขึ้นเป็นอัตราก้าวหน้า อันส่งผลให้เกิดผลกระทบโดยตรงและโดยอ้อมต่อสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในปัจจุบัน

จากการสำรวจสภาพหนี้สินของคนไทย (ชัยยุทธ รัตนปทุมววรรณ, 2548 : 25) ปรากฏว่าปัจจุบันคนไทยมีหนี้สินเฉลี่ยประมาณครอบครัวละ 84,000 บาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา เป็นหนี้ครอบครัวละประมาณ 60,000 บาท แสดงให้เห็นว่าคนไทยมีหนี้สินเพิ่มขึ้นครอบครัวละ 15,000 บาท ซึ่งเป็นสภาวะวิกฤตจากระดับหนี้สินของคนไทย

ปัญหาความยากจนที่เกิดขึ้นนำไปสู่การแก้ไขความยากจนในเชิงบูรณาการ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้คนในท้องถิ่น ซึ่งรวมถึงคนจนและคนด้อยโอกาสได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาความยากจนที่คนในชุมชนประสบอยู่ อันเป็นผลมาจากปัจจัยต่าง ๆ อาทิเช่น ปัจจัยทางสังคม ปัญหาทางด้านโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสถานการณ์ทางการเมือง และร่วมกันเสนอแนะแนวทางแก้ไขที่สามารถจัดการปัญหาได้อย่างแท้จริง ซึ่งเป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้/เสียทุกกลุ่ม (Stakeholders) สามารถแสดงออกซึ่งความคิดเห็นของตนเองอย่างเสรีและมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของชุมชน (Local Ownership) และความต้องการร่วมกันที่จะแก้ไขปัญหาความยากจนในชุมชน ทั้งยังเป็นวิธีการที่มอบอำนาจแก่ผู้เข้าร่วมในการดำเนินการและพัฒนาความสามารถและทักษะในการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง การแก้ไขความยากจนในเชิงบูรณาการยังสามารถช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรพัฒนาเอกชน ต่อทัศนคติ ความเป็นอยู่ และความต้องการของคนในท้องถิ่น เกี่ยวกับสถานะของคนจนและคนด้อยโอกาสทางสังคมที่มีความอ่อนแอและไร้ความมั่นคง นอกจากนี้ ยังเป็นการเปิดโอกาสให้ทั้งผู้วิจัยและคนในชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมเอง สามารถเข้าถึงข้อมูลที่มีมักจะถูกละเลยจากการประเมินโดยทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งมิติด้านความ สัมพันธ์ ที่ขาดความสมดุลระหว่างคนภายในครอบครัวและระหว่างคนภายในชุมชนเดียวกันซึ่งส่งผลต่อปัญหาความยากจน

การดำเนินนโยบายแก้ไขความยากจนของภาครัฐในช่วงที่ผ่านมา ใช้วิธีการพัฒนาแบบแยกส่วนหรือมุ่งพัฒนาที่เน้นผลเฉพาะพื้นที่ ทำให้วิธีการพัฒนาในที่ต่าง ๆ ไม่มีความสอดคล้องกัน ซึ่งเมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว จึงเป็นนโยบายที่ไม่มีความยืดหยุ่นหรือไม่เหมาะสมกับวิถีการดำเนินชีวิตของคนจน ทำให้คนจนส่วนใหญ่มีความยากจนลง ทั้งนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 - 2549) เป็นแผนงานที่จัดทำขึ้นภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนจากทุกภาคส่วนในสังคมไทย ซึ่งได้รวมเอาพลังและระดมความคิดเห็นเพื่อเสริมสร้างรากฐานทางเศรษฐกิจรวมถึงสังคมไทยให้เข้มแข็ง ยกกระดับคุณภาพชีวิตของคนส่วนใหญ่ของประเทศให้อยู่ดีมีสุข มุ่งการพัฒนาสู่คุณภาพในทุกด้านและการจัดให้มีระบบการบริหารจัดการที่ดี

ในทุกระดับ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของระดับประเทศ รัฐบาลได้กำหนดนโยบาย และแผนยุทธศาสตร์แบ่งได้ 3 กลุ่มยุทธศาสตร์หลัก และยุทธศาสตร์สำคัญ 7 ประการ ในการดำเนินการเพื่อการแก้ไขปัญหาความยากจนรัฐบาลมีเป้าหมายที่จะขจัดความยากจนให้หมดสิ้นไป โดยเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย และขยายโอกาสให้กับประชาชน อันเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจในระยะยาวต่อไป อันแสดงให้เห็นว่า ประเทศไทยยังคงประสบกับปัญหาความยากจนในอันดับต้น ๆ ของความสำคัญ ในการแก้ไขปัญหาระดับชาติด้วย เพราะปัญหาของความจนที่ขยายเป็นวงกว้าง อีกทั้งปัญหาความยากจนส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งปัจจุบันและอนาคต

เทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา เป็นอีกพื้นที่หนึ่งซึ่งประสบกับปัญหา ด้านความยากจนกระจายอยู่ในพื้นที่ของชุมชน จากสถิติการลงทะเบียนตามโครงการแก้ไขปัญหา สังคมและความยากจนเชิงบูรณาการของรัฐบาล ในพื้นที่อำเภอเทพา พบว่า มีผู้ลงทะเบียนทั้งสิ้น 13,820 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.64 แบ่งย่อยดังนี้ คือ ผู้ประสบปัญหาขาดแคลนที่ดินทำกิน 7,121 ราย คนเร่ร่อน 7 ราย ผู้ประกอบอาชีพผิคนุหมาย 5 ราย นักเรียนนักศึกษาต้องการมีรายได้ 123 ราย ผู้ถูกหลอกลวง 86 ราย ผู้มีหนี้สินภาคประชาชน 3,290 ราย ขาดแคลนที่อยู่อาศัย 2,799 ราย และอื่น ๆ 389 ราย (ที่ว่าการอำเภอเทพา, 2548 : 12)

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าปัญหาความยากจนในพื้นที่อำเภอเทพา ยังมีความรุนแรง และหากไม่ได้รับการดูแลแก้ไขปัญหาอย่างทันที่แล้วอาจขยายเป็นปัญหาสังคม ที่ซับซ้อนยุ่งยากในอนาคต ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์ความยากจนของประชาชนและความคิดเห็นของประชาชนในการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการของรัฐบาลในพื้นที่อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ทั้งนี้ เพื่อเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการประยุกต์เป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาความเป็นอยู่ของชุมชนในการแก้ปัญหาความยากจนของประชาชนในพื้นที่อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นจนส่งผลให้สามารถแก้ปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อนโยบายการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการของรัฐบาล : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อนโยบายการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการของรัฐบาล : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อนโยบายการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการของรัฐบาล ในเขตเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนบุตร อาชีพ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกในโครงการตามนโยบายของรัฐบาล และการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการ ตามความคิดเห็นของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อนโยบายการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการของรัฐบาล : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบข่ายเนื้อหาของการวิจัยได้ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรที่ใช้ในการศึกษา
ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูวีเรียนในเขตเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ใน 6 ชุมชน จำนวน 816 ครูวีเรียน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูวีเรียนในเขตเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ใน 6 ชุมชน จำนวน 269 ครูวีเรียน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified sampling)

3. ขอบเขตด้านเนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นโยบายแก้ไขปัญหาลังคมและความยากจนเชิง

บูรณาการของรัฐบาล ได้แก่

3.1 นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

3.2 นโยบายการพักชำระหนี้

3.3 นโยบายธนาคารประชาชน

3.4 นโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า

3.4 นโยบายหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

4. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

4.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variable) ได้แก่

4.1.1 เพศ

4.1.2 อายุ

4.1.3 ระดับการศึกษา

4.1.4 สถานภาพสมรส

4.1.5 จำนวนบุตร

4.1.6 อาชีพ

4.1.7 การเข้าร่วมเป็นสมาชิกโครงการต่าง ๆ

4.1.8 การเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายของรัฐจากสื่อ

4.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ นโยบายแก้ไขปัญหาลังคมและ

ความยากจนเชิงบูรณาการของรัฐบาล ได้แก่

4.2.1 นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

4.2.2 นโยบายการพักชำระหนี้

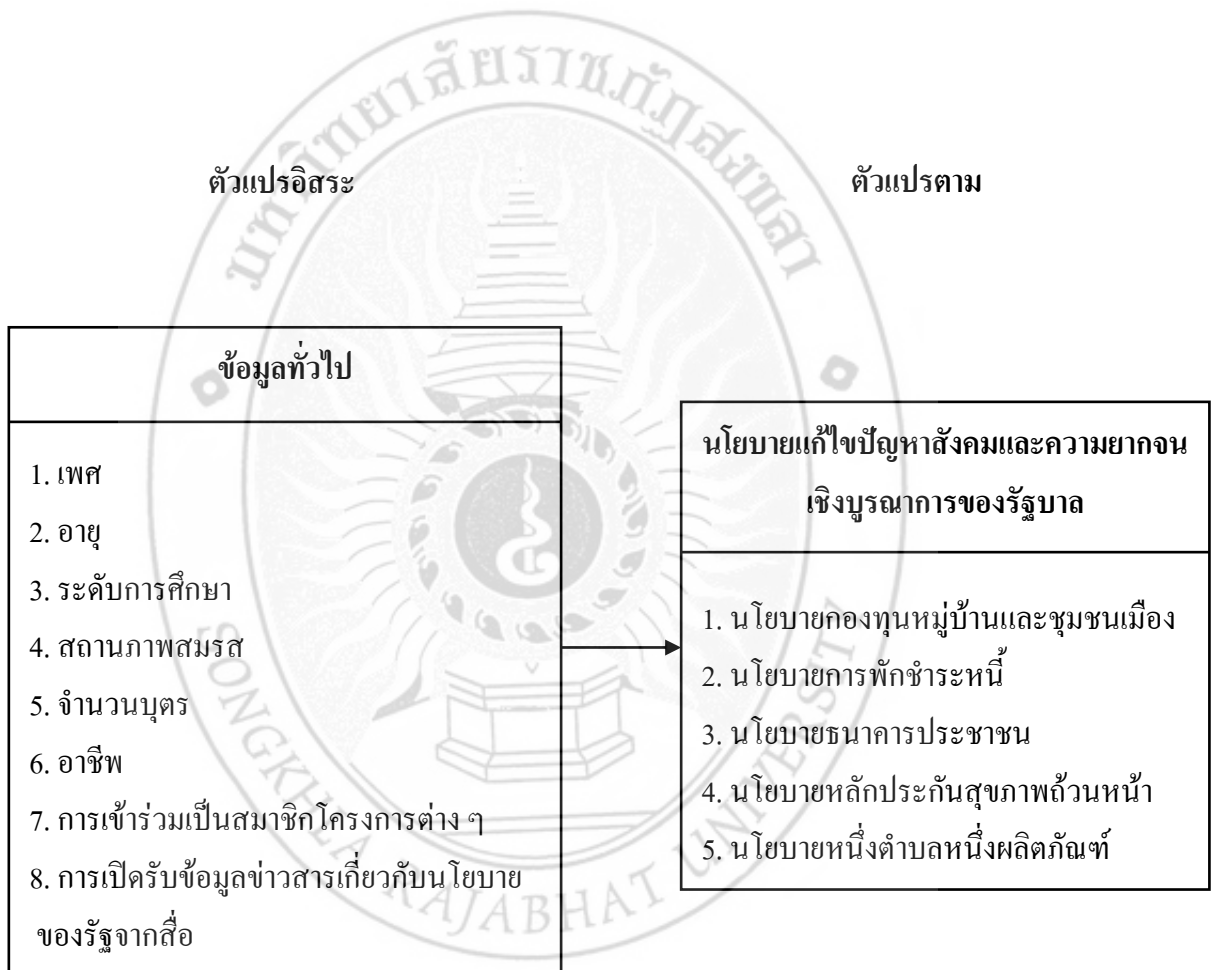
4.2.3 นโยบายธนาคารประชาชน

4.2.4 นโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า

4.2.5 นโยบายหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อนโยบายการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการของรัฐบาล : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา เพื่อให้การศึกษาอยู่ในขอบข่ายของการวิจัย ผู้วิจัยนำตัวแปรที่ใช้ในการศึกษามา กำหนดกรอบวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนในการแก้ปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการของรัฐบาล : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา เท่านั้น เป็นการเก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างเพียงครั้งเดียว และเวลาเดียว ดังนั้นข้อสรุปจึงเป็นข้อสรุปที่มี ๑ เวลาเดียว ส่วนเรื่องเกี่ยวกับการแก้ปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการของรัฐบาลในประเด็นอื่น ๆ ไม่สามารถศึกษาได้ครอบคลุม เนื่องจากอยู่นอกเหนือประเด็นในการศึกษารวมทั้งงบประมาณและเวลาจำกัด แบบสอบถามที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล 1 ชุด เป็นตัวแทนของครัวเรือน 1 หลังคาเรือน โดยให้หัวหน้าครัวเรือนนั้น ๆ จำนวน 1 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อนโยบายการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการของรัฐบาล : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์ ดังนี้

1. ความยากจน หมายถึง สภาวะของบุคคลหรือครอบครัวอันแสดงออกซึ่งความขัดสนในการดำรงชีพของบุคคลหรือครอบครัว อันเกิดจาก 1) ไม่มีศักยภาพเพียงพอในการเข้าถึงซึ่งโอกาสในการใช้ทรัพยากรในสังคมทุนนิยมหรือโอกาสด้านอื่น ๆ 2) ขาดความมุ่งมั่นตั้งใจในการที่จะหลุดพ้นจากความขัดสนอันนั้น 3) การขาดโอกาสในการเข้าถึงซึ่งบริการสังคมพื้นฐาน (การศึกษา/สาธารณสุข) ปัจจัยการผลิต (ที่ดิน สินเชื่อ ตลาด) ปัจจัยสี่ (อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค) ตลอดจนทรัพยากรอื่น ๆ ที่บุคคลอื่น ๆ ในสังคมสามารถเข้าถึงซึ่งโอกาสนั้นได้

2. นโยบายแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการ หมายถึง หลักและวิธีปฏิบัติซึ่งถือเป็นแนวดำเนินการของแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการในอำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ที่ประกอบด้วย นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง การพักชำระหนี้ธนาคารประชาชน หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า และนโยบายหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

3. ประชาชน หมายถึง บุคคลที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ใน 6 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนเกษตรจันทร์ ชุมชนประจักษ์สุขา ชุมชนตลาดมุสลิม ชุมชนพัฒนา ชุมชน ชุมชนทุ่งพร้าว และชุมชนบ้านพัก - ทำเรือ

4. **ความคิดเห็นของประชาชน** หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดของประชาชนในอำเภอเทพา ที่มีต่อนโยบายการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการที่ดำเนินการผ่านมาของรัฐบาล

5. **อายุ** หมายถึง อายุตามปฏิทินสากลของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นอายุของหัวหน้าครัวเรือนที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

6. **ระดับการศึกษา** หมายถึง การศึกษาของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งได้เป็น 2 ช่วง คือ การศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีและการศึกษาดั้งแต่ระดับปริญญาตรีเป็นต้นไป

7. **อาชีพ** หมายถึง อาชีพของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม คือ 1) ไม่ได้ประกอบอาชีพ 2) เกษตรกรรม 3) รับจ้าง 4) รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ 5) ค้าขาย 6) อื่น ๆ

8. **การเข้าร่วมเป็นสมาชิกในโครงการตามนโยบายของรัฐบาล** หมายถึง ประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมของเขตเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ในโครงการต่าง ๆ ได้แก่ โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โครงการการพักชำระหนี้ โครงการธนาคารประชาชน โครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า และโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

9. **การเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาล** หมายถึง การติดตาม รับชม รับฟัง สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการของรัฐบาล ผ่านทางโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร แผ่นพับ และอินเทอร์เน็ต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อนโยบายการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการของรัฐบาล : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ครั้งนี้ ทำให้ได้สารสนเทศที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อนโยบายการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการของรัฐบาล สารสนเทศที่เกี่ยวกับเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อนโยบายการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการของรัฐบาล และสารสนเทศเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการ เสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ เทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา เพื่อนำสารสนเทศไปสู่การปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานตามนโยบายการแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการของรัฐบาล ในเขตเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา อีกทั้งนำสารสนเทศที่ได้ไปสู่การจัดทำยุทธศาสตร์เบื้องต้นในการพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ให้ดียิ่งขึ้น